

ЛАПАРОСКОПІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЛІКУВАННІ ГОСТРОГО АПЕНДИЦИТУ У ХВОРИХ ПОХИЛОГО ВІКУ

*М.І.Тутченко, Д.В.Ярошук,
І.В.Щур, В.П.Бабій, О.В.Шавловський*

**Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця,
Київська міська клінічна лікарня швидкої медичної допомоги
Київ, Україна**

У роботі наведено результати оперативного лікування 28 хворих віком старше 60 років з гострим апендицитом, оперованих лапароскопічно. Визначено можливість застосування малоінвазивних оперативних втручань при гострому апендициті в осіб похилого віку.

Ключові слова: *лапароскопія, гострий апендицит, хворі похилого віку.*

Вступ

Клінічні прояви гострого апендициту у пацієнтів, старших за 60 років, є атиповими [1]. Летальність складає 4,6%, перевищуючи середньостатистичну летальність у хворих з гострим апендицитом у 10 разів [2]. Значний вплив на погіршення результатів має пізня госпіталізація хворих. Найчастішою причиною летальності у хворих похилого віку є пізня госпіталізація, декомпенсація хронічних серцево-судинних та легеневих захворювань на тлі перитоніту, парезу кишечника та інтоксикації. Одним із шляхів покращення діагностики та лікування цієї патології є застосування мініінвазивних технологій [3].

Матеріали та методи дослідження

Ретроспективно проаналізовано результати лікування 28 хворих похилого віку з гострим апендицитом за період з 2001 до 2011 р., котрим операція розпочата з використанням лапароскопічного доступу. Середній вік склав $69 \pm 3,5$ року. Чоловіків було 19 (68%), жі-

нок — 9 (32%). Час з моменту початку захворювання до моменту госпіталізації становив від 2,5 до 72 год. Середній час передопераційного обстеження та підготовки хворих до втручання складав 1-6 год. Усі пацієнти були гемодинамічно стабільні. Гострий гангренозний апендицит зустрічався у 20 (71%) хворих, перфоративний — в 1 (4%) хворого, фібринозний — у 5 (17%), 1 (4%) хворий мав катаральний апендицит. Рихлий апендикулярний інфільтрат виявлено в 1 (4%) пацієнта. Інтраопераційно у 2 хворих виявлено розлитий перитоніт, у 22 — дифузний і місцевий.

Апендектомія лігатурним способом виконана у 17 (60,7%) випадках, перитонізація культі відростка Z-подібним швом — у 10 (35,8%). В 1 (3,5%) випадку після лапароскопічної ревізії черевної порожнини доступ конвертовано в лапаротомію при виявленні рихлого апендикулярного інфільтрату. Середній час апендектомії лігатурним способом становив 51 ± 23 хв., з перитонізацією культі відростка Z-подібним швом — 59 ± 28 хв. Для санації черевної порожнини використовувалось від 1 до 5 л розчинів антисептиків.

Результати дослідження

Середня тривалість перебування хворих у стаціонарі становила $4,5 \pm 1,5$ доби. Активізація пацієнтів відбувалась упродовж першої доби. Відновлення перистальтики зареєстровано в усіх хворих до кінця другої доби. Тоді ж розпочиналось пероральне харчування. Пневмонія виникла у 2 (7%) хворих. Нагноєння післяопераційної рани в параумбілікальній області відмічено в 1 (3,5%) випадку та було проліковане амбулаторно. Післяопераційних летальних випадків не було.

Висновки

Застосування лапароскопічних операцій є ефективним методом лікування гострого апендициту в осіб похилого віку.

Література

1. Василюк М.Д. Гострий апендицит у людей похилого та старечого віку / М.Д.Василюк, С.М.Василюк, І.Р.Лаб'як // Український журнал хірургії. — 2011. — №3 (12) — С. 71-73.
2. Причини летальних исходов при остром апендиците / М.Ф.Мазурик, П.И.Насонов, А.М.Бескорвайный [и др.] // Клин. хирургия. — 1990. — С. 18-19.
3. Acute appendicitis: standard treatment or laparoscopic surgery? / M.W. Bschler, E.Frei, C.Klaiber, L.Kglhenbьhl // S. Karger. Pub. — 1998. — P. 192.

Н.И.Тутченко, Д.В.Ярошук, И.В.Щур, В.П.Бабий, А.В.Шавловский. Лапароскопические технологии в лечении острого аппендицита у больных пожилого возраста. Киев, Украина.

Ключевые слова: лапароскопия, острый аппендицит, пациенты пожилого возраста.

В работе представлены результаты лапароскопического лечения 28 больных старше 60 лет с острым аппендицитом. Определены возможности применения малоинвазивных оперативных вмешательств при остром аппендиците у пациентов пожилого возраста.

M.I.Tutchenko, D.V.Yaroshuk, I.V.Shur, V.P.Babii, O.V.Shavlovskyi. Laparoscopic approaches in the treatment of acute appendicitis in patients with advanced age. Kyiv, Ukraine.

Key words: laparoscopy, acute appendicitis, elderly patients.

The results of treatment of 28 patients with acute appendicitis in patients with advanced age are presented. Possibility of usage of mini-invasive technologies is established due acute appendicitis in elderly patients.